

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Transformacja gospodarcza i systemy rynkowe krajów Europy Wschodniej
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-TPUKEW-11uST1
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy w ramach zespołu modułów do wyboru ścieżka tematyczna ST1
4. Kierunek studiów: wschodoznawstwo
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 15 h K
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Marta Studenna-Skrunkwa, studnia@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: celem zajęć jest zaznajomienie słuchaczy z przebiegiem i znaczeniem procesu transformacji gospodarczej zapoczątkowanego w 1991 roku na Ukrainie, Białorusi i w Mołdawii.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólna wiedza humanistyczna.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
TGiSREuW_01	rozumie polityczne uwarunkowania procesu transformacji gospodarczej i rozwoju systemów rynkowych Ukrainy, Białorusi i Mołdawii.	K_W02
TGiSREuW_02	zna i rozumie konstytucyjne uwarunkowania transformacji gospodarczej i rozwoju systemów rynkowych.	K_W05
TGiSREuW_03	orientuje się w zmieniającej się literaturze przedmiotu.	K_W06
TGiSREuW_04	potrafi wyszukać i przeanalizować dane statystyczne ilustrujące przebieg procesu transformacji gospodarczej i rozwój systemów rynkowych na Ukrainie, Białorusi i Mołdawii, formułować i testować hipotezy badawcze	K_U02
TGiSREuW_05	potrafi prowadzić debatę i efektywnie uczestniczyć w naukowym, popularno-naukowym i eksperckim dyskursie na temat przebiegu i znaczenia procesu transformacji gospodarczej na Ukrainie, Białorusi i Mołdawii	K_U04
TGiSREuW_06	jest gotowa/ów do krytycznej oceny własnego stanu wiedzy na temat stosunków polsko-ukraińskich, polsko-białoruskich, polsko-mołdawskich	K_K01
TGiSREuW_07	potrafi wyorzystać posiadać wiedzę i zasięgać opinii ekspertów dotyczących kontaktów gospodarczych Polski z Ukrainą, Białorusią i Mołdawią	K_K02

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Gospodarka Ukrainy w okresie radzieckim – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Kluczowe etapy przemian rynkowych na Ukrainie – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Oligarchizacja gospodarki ukraińskiej – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Ubóstwo transformacyjne na Ukrainie – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Problem migracji zarobkowej ludności ukraińskiej – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Polityka gospodarcza „regionalów”. Fiskalizm kontra opór klasy średniej – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Gospodarka czasu wojny – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Rolnictwo – niewykorzystana szansa współczesnej Ukrainy? – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Gospodarka Białorusi w okresie radzieckim – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Główne kierunki przemian gospodarczych na Białorusi po 1991 roku – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Współczesna kondycja gospodarki białoruskiej. Perspektywy i zagrożenia – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Radzieckie dziedzictwo w gospodarce Mołdawii – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Główne kierunki przemian gospodarczych w Mołdawii po 1991 roku – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Współczesna kondycja gospodarki mołdawskiej. Perspektywy i zagrożenia – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07
Ekonomiczne aspekty secesji Nadniestrza – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TGiSREuW_01-TGiSREuW_07

5. Zalecana literatura:

- 1) *Europa Wschodnia - dekada transformacji. Ukraina*, B. J. Albin, W. Baluk (red.), Wrocław 2002
- 2) A. Wilson, *Ukraińcy*, przekł. M. Urbański, Warszawa 2002
- 3) T. Iwański, *Stabilny kryzys. Gospodarka Ukrainy trzy lata po Majdanie*, Komentarze OSW, Warszawa 2017.
- 4) S. Matuszak, *Demokracja oligarchiczna. Wpływ grup biznesowych na ukraińską politykę*, Prace OSW, Warszawa 2012.
- 5) *Europa Wschodnia – dekada transformacji. Białoruś*, B. J. Albin, W. Baluk (red.), Wrocław 2004.
- 6) *Współczesna Białoruś. Gospodarka i społeczeństwo czasu przemian*, red. W. Kosiedowski, Toruń 2013.
- 7) M. Domagała i in., *Białoruś. Model państwa i gospodarki*, Warszawa 2012.
- 8) K. Kłysiński, *Nieuchronność reform? Gospodarka Białorusi wobec redukcji rosyjskich subsydiów*, Komentarze OSW, Warszawa 2019.

- 9) K. Całus, *Państwo niedokończone. 25 lat mołdawskiej niepodległości*, „Prace OSW”, Warszawa 2016, nr 59.
- 10) K. Całus, M. Kosienkowski, P. Oleksy, J. Pieńkowski, R. Rajczyk, *Naddniestrze. Historia – Polityka – Gospodarka*, Poznań 2014.

Wybrane aktualne publikacje:

- a) Ośrodka Studiów Wschodnich: www.osw.waw.pl
- b) „Nowa Europa Wschodnia”
- c) „New Eastern Europe”
- d) „Gazeta Wyborcza”
- e) „Rzeczpospolita”
- f) „Tygodnik Powszechny”
- g) The World Factbook

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	x
Wykład problemowy	
Dyskusja	x
Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	x
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	x
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	x
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi	TGi
	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE	SRE
	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW	uW
	_01	_02	_03	_04	_05	_06	_07	_08	_09	_10	_11	_12	_13	_14	_15
Egzamin pisemny															
Egzamin ustny															
Egzamin z „otwartą książką”															
Kolokwium pisemne															
Kolokwium ustne															
Test															
Projekt															
Esej															
Raport															
Prezentacja multimedialna	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)															
Portfolio															

Inne (jakie?) – ocena zaangażowania w dyskusję	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Inne (jakie?) – Ocena analizy tekstu źródłowego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): precyzyjne formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących rzeczywistości gospodarczo-społecznej i rozwoju systemów rynkowych Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, w pełni wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów z wykorzystaniem aparatu pojęciowego dyskursu o transformacji w krajach postradzieckich, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnej sytuacji gospodarczej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii i prezentowania jej w dyskusji, biegle opanowanie sztuki argumentacji, pełna frekwencja na zajęciach (dopuszczalne 2 N).

dobry plus (+db; 4,5): bardzo sprawne formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących rzeczywistości gospodarczo-społecznej i rozwoju systemów rynkowych Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, bardzo dobra analiza krytyczna tych problemów z wykorzystaniem aparatu pojęciowego dyskursu o transformacji w krajach postradzieckich, umiejętność formułowania częściowo samodzielnej oceny aktualnej sytuacji gospodarczej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii i prezentowania jej w dyskusji, bardzo dobre opanowanie sztuki argumentacji; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dobry (db; 4,0): formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących rzeczywistości gospodarczo-społecznej i rozwoju systemów rynkowych Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, w stopniu dobrym, częściowa analiza krytyczna tych problemów, umiejętność zreferowania oceny aktualnej sytuacji gospodarczej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii zaczerpniętej z literatury i prezentowania jej w dyskusji, opanowanie sztuki argumentacji w stopniu dobrym; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): formułowanie w mowie i na piśmie podstawowych problemów dotyczących rzeczywistości gospodarczo-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii w stopniu zadowalającym, częściowa analiza krytyczna tych problemów, podejmowanie prób uczestnictwa w dyskusji na temat aktualnej sytuacji gospodarczej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii wraz podejmowaniem prób przynajmniej częściowego zreferowania oceny tej sytuacji zaczerpniętej z literatury, opanowanie sztuki argumentacji w stopniu podstawowym; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny (dst; 3,0): wskazanie w mowie i na piśmie podstawowych problemów dotyczących rzeczywistości gospodarczo-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, analiza krytyczna tych problemów w podstawowym zakresie, podejmowanie prób zabierania głosu w dyskusji na temat aktualnej sytuacji gospodarczej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, podejmowanie prób w zakresie argumentacji na rzecz zajmowanego stanowiska; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieumiejętność wskazania ani w mowie ani na piśmie podstawowych problemów dotyczących rzeczywistości gospodarczo-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, brak elementarnego zaangażowania w prowadzoną na zajęciach dyskusję, nieobecność na zajęciach przekraczająca 50%.